Zestiende voortgangsrapportage van de voortgangscommissie Curaçao aan het ministerieel overleg

Over de periode 1 april 2015 tot 1 juli 2015

De commissie:
Mr. M.J.H. Marijnen (voorzitter)
Drs. E.J. Mulock Houwer (lid)
Mr. C.A. Peterson (lid)

aug 2015

1. De zestiende rapportage

De commissie heeft de eer het ministerieel overleg de zestiende rapportage aan te bieden. Deze rapportage heeft betrekking op de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak van SDKK en het KPC in het tweede kwartaal van 2015. Omwille van de actualiteit is ook later verkregen informatie in deze rapportage verwerkt.

Werkbezoek

Het werkbezoek van de commissie vond plaats van woensdag 5 tot en met vrijdag 7 augustus 2015. Met de plv. korpschef KPC werd gesproken over de uitvoering van het plan van aanpak van het korps. Met de gevangenisdirectie en het managementteam had de commissie een bespreking in het SDKK. Op het ministerie van justitie sprak de commissie met de verantwoordelijke sectordirecteur voor de detentie inrichtingen, in het bijzonder over de jeugddetentie. Aan de gouverneur werd een bezoek gebracht en zij werd door de commissie geïnformeerd over de bevindingen.
Tot slot sprak de commissie met de minister van Justitie over de gevoerde gesprekken en daarna met de vertegenwoordiger van Nederland.

Het algemene beeld

Vanaf begin 2015 is er versnelling gekomen in de opbouw van het KPC en de SDKK en in de realisatie van een jeugdgevangenis (JJIC).
Vanaf de ondertekening van het convenant met de vakbonden en de aanstelling van de nieuwe korpschef is er veel voortgang bij het korps. Bij de SDKK heeft de directie, na het vertrek van de laatste DJI medewerkers eind vorig jaar, haar verantwoordelijkheid genomen en zich gericht op een toekomstbeeld en systematisch aanpak van het werk. Het planmatig en systematisch werken is een sterk punt dat de kans op resultaat zeer verhoogt. De realisatie van het JJIC heeft een duidelijke impuls gekregen door de aanstelling van een projectleider bij het SDKK.

Financiering projecten

De financiering van projecten uit het zogenaamde masterplan van KPC en SDKK, waarin voornamelijk de uitvoeringprojecten van de plannen van aanpak zijn opgenomen, vindt nu alleen nog plaats uit de stortingen van Curaçao bij Usona. De Nederlandse samenwerkingsmiddelen, die

door Usona aan de projecten werden verstrekt, zijn gestopt wegens het afbouwen van de samenwerkingsrelatie tussen Nederland en Usona.
Dat betekent dat de voortgang van de financiering van de projecten geheel afhankelijk is van de storting door het ministerie van Financiën van Curaçao.
Om de voortgang in de projecten te garanderen dient het land dit jaar wederom een storting verrichten. Hoewel er geen indicaties zijn dat dit niet zal gebeuren is het toch zaak de aandacht hierop gevestigd te houden om de uitvoering van de projecten niet te stagneren.

Plan versterking rechtshandhaving

Tijdens het gesprek met de minister kwam de zeer recent van de minister van Veiligheid en Justitie ontvangen brief over de versterking van rechtshandhaving aan de orde.
Voor het plan versterking wordt een bedrag van 22 miljoen euro genoemd. Ook wordt de inzet van Nederlands recherchepersoneel genoemd, echter, afgaand op de uitlatingen van de chef van de nationale politie zal een substantieel deel van dat bedrag aan recherchecapaciteit op Sint Maarten worden uitgegeven. Onduidelijk is nog hoe wordt voorzien in de door de minister van Justitie van Curaçao gevraagde ondersteuning van het KPC en SDKK.
In dit verband hecht de commissie er aan om zijn eerdere advies te herhalen, dat het plan versterking rechtshandhaving niet ten koste mag gaan – zelfs moet bijdragen – aan de opbouw van de lokale justitiële instituties, zoals KPC, SDKK en JJIC.
Daarom bepleit de commissie nogmaals om de middelen die vrijgevallen zijn als gevolg van het beëindigen van de samenwerkingsrelatie met Usona te besteden aan het doel waarvoor zij bedoeld waren: de uitvoering van de plannen van aanpak.

2. KPC

Het beeld van de rapportage van het KPC is goed. Zoals in mei van dit jaar door de korpschef is aangekondigd zijn veiligheidsthema's vastgesteld, cursussen en opleidingen zijn begonnen of al afgerond en er wordt doelbewust toegewerkt naar de nieuwe werkwijze (informatie gestuurde politie en wijkgerichte aanpak).
Sprekend over deze onderwerpen met de korpsleiding en de adviseur krijgt de commissie het gevoel dat met voortvarendheid in de goede richting wordt gewerkt. Ondanks tegenslagen wordt de ingezette lijn gevolgd en dat straalt vertrouwen uit. Voorlopige criminaliteitscijfers van de minister lijken te wijzen op een dalende lijn.
Naar verwachting kan het plan van aanpak voor het KPC in 2016 in voldoende mate zijn afgerond. Om daar meer inzicht in te geven maakt de commissie op basis van de rapportage over het derde kwartaal van 2015 een staat op van resterende werkzaamheden om daarop de planning voor (afronding in) 2016 te kunnen baseren.

Personeel geplaatst
In de afgelopen verslagperiode is het personeel volgens het plaatsingsplan, dat werd vastgesteld op 6 november 2014, definitief geplaatst. De bezwarencommissie heeft alle bezwaren afgehandeld en haar werkzaamheden afgerond. Tegen een afwijzend besluit staat de weg naar het Gerecht in eerste Aanleg open.

Interne vacaturevervulling
Ter uitvoering van het convenant met de bonden over het KPC werd in november 2014 begonnen met de selectie van interne kandidaten op ruim 200 vacatures binnen het korps. Dat stagneerde, omdat de selectiecommissie wegens disfunctioneren moest worden ontbonden. De vorming van een nieuwe commissie vergde enige tijd. De minister meldde dat het selectieproces op zeer korte termijn door een nieuw samengestelde vacaturecommissie zal worden hervat.
Na de interne functieronde moeten nog ruim 200 functies via externe werving worden opgevuld. De commissie acht spoed met de vervulling van deze vacatures een voorwaarde om vernieuwing en met name grotere effectiviteit waar te kunnen maken en de afronding van de realisatie van het plan van aanpak niet in gevaar te brengen.

Hoe dan ook, het zal nog geruime tijd duren voordat het KPC op de gewenste sterkte is gebracht en de beoogde kwaliteit zal kunnen leveren.

3. SDKK

De SDKK leverde ook deze keer een informatieve rapportage. De commissie is verheugd over een merkbaar betere samenwerking tussen de dienst en het ministerie. Dit is mede het gevolg van de aanstelling van een ervaren projectleider.

Detentiezorg
De commissie had eerder geadviseerd de verandermanager KPC ook voor het SDKK aan te trekken, zij het in een andere rol dan bij de politie. De minister meldde dat hij met de verandermanager niet tot overeenstemming is gekomen over de rol van coach van de directie. Wel werkt hij in opdracht van de minister met alle betrokken partijen aan een visiedocument detentiezorg. De commissie acht het van belang goed te volgen of het veranderproces zonder een deskundige coach of adviseur voldoende voortvarend verloopt.

Personeel
Met de vakbonden is materieel overeenstemming over het convenant waardoor ook het functieboek 2009 tot invoering kan komen. Door aan het functieboek terugwerkende kracht tot 10 oktober 2010 te geven en anderzijds het traject van herziening van het functieboek als afzonderlijk traject te behandelen kon de overeenstemming tot stand komen.
Op personeelsgebied brengt dat rust door gelijktrekking van salariëring van personeelsleden die eerder bij een stichting waren ondergebracht die enkele jaren terug werd opgeheven. Het personeel werkte nog onder de oude voorwaarden in de SDKK.
De commissie vindt het een goede zaak dat ook hier de impasse in het overleg met de vakbonden doorbroken is, waardoor veel al lang hangende zaken kunnen worden afgehandeld. Dat maakt de weg vrij naar het bouwen aan de toekomst.

Sprekend over de toekomst las en vernam de commissie dat veel activiteiten zijn ondernomen in de afgelopen periode om het intern functioneren en de kwaliteit te verbeteren. Trainingen en bijeenkomsten over onderwerpen als bedrijfsprocessen en ziekteverzuim dragen daaraan bij. In de uitvoeringsrapportage is dat verder uitgeschreven. Tijdens de gesprekken in de SDKK bleek dat positieve effecten al merkbaar zijn door verbetering van de werksfeer binnen de inrichting.

JJIC
Dankzij sturing vanuit het ministerie en de inzet van de projectleider bij de SDKK verloopt de (aanloop naar) de bouw en de inrichting van de nieuwe gesloten jeugdinrichting voorspoedig. Over de aanpak, te weten een multidisciplinaire werkgroep en stuurgroep, is de commissie positief. Somberheid is er over de financiën. De exploitatie van de inrichting is nog niet geregeld en de bouw stagneert door een tekort wegens de afbouw van de Nederlandse samenwerkingsmiddelen.
Uit gesprekken met verantwoordelijk ambtenaren kwam naar voren dat aan een oplossing wordt gewerkt. Tevens werd aangegeven dat de twinning met een Nederlandse instelling om gebruik te kunnen maken van hun expertise, nog niet is gerealiseerd.
De commissie bepleit een rechtstreeks samenwerking met een Nederlandse jeugdinstelling, zoals dat ook bij de jeugdinrichting van Sint Maarten zeer succesvol is gebleken. Daarbij is het van belang zo concreet mogelijk te omschrijven welke deskundigheid, voor welke activiteit en het tijdsbeslag, nodig is.

4. Aanbevelingen

A. De commissie beveelt aan duidelijkheid te verschaffen over ondersteuning uit Nederland op hulpverzoeken van de minister van Justitie, al dan niet in het kader van het plan versterking rechtshandhavingketen;

B. De commissie adviseert de versterking van de rechtshandhaving primair te richten op de versterking van de lokale instituties in de rechtshandhavingketen, te beginnen met de volledige uitvoering van de plannen van aanpak van de politie en de gevangenis;

C. De commissie blijft van mening dat naar Nederland teruggevloeide Usona gelden voor de uitvoering van de plannen, al dan niet via het plan versterking rechtshandhavingketen, beschikbaar moeten blijven.

D. De commissie adviseert tijdig te starten met werving van extra personeel voor het JJIC en de daarbij behorende lasten op te nemen in de begroting van 2017 e.v. Zij beveelt aan te denken aan werving van een kwartiermaker, tevens beoogd directeur, zodat deze betrokken is bij de werving van personeel. Voorts adviseert de commissie een specifiek verzoek om gebruik te maken van expertise rechtstreeks bij de instelling in Nederland in te dienen.

E. De commissie ziet graag in de volgende uitvoeringsrapportage een volledig overzicht van nog uit te voeren projecten voor de politie en de gevangenis, alsmede een voorstel voor een kwaliteitssysteem ter borging van de behaalde resultaten.

****